

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 13. november 2009
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2009-740-0348
Dok.: IHT40580

Kommissorium for arbejdsgruppen om revision af reglerne om forkyndelse

1. Reglerne om forkyndelse af processuelle meddelelser i borgerlige sager og straffesager findes i retsplejelovens kapitel 17 og i bekendtgørelse nr. 255 af 20. juni 1972 om instruks for stævningsmænd, bekendtgørelse nr. 256 af 20. juni 1972 om forkyndelse samt bekendtgørelse nr. 508 af 1. juli 1998 med senere ændringer om vederlag til stævningsmænd og til vidner i fogedforretninger.

Til retsplejelovens almindelige regler om forkyndelse knytter sig reglerne om stævningsmænd i retsplejelovens §§ 57 og 58 og en lang række særlige bestemmelser om, i hvilke tilfælde visse processuelle meddelelser skal forkyndes.

Herudover er det i nogle regler uden for retsplejeloven bestemt, at visse meddelelser skal forkyndes.

Forkyndelse har til formål at sikre, at en meddelelse kommer frem til adressaten, og at der foreligger det fornødne bevis for, at meddelelsen er kommet frem.

Forkyndelse kan efter retsplejeloven ske ved, at den meddelelse, der skal forkyndes, 1) sendes eller afleveres til den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen på en genpart af dokumentet eller, hvis forkyndelsen foretages ved rettens eller anklagemyndighedens foranstaltning, et særligt modtagelsesbevis (brevforkyndelse), 2) ved digital kommunikation gøres tilgængelig for den pågældende, der samtidig anmodes om at bekræfte modtagelsen (digital forkyndelse), 3) sendes til den pågældendes bopæl i brev med afleveringsattest (postforkyndelse) eller 4) afleveres til den pågældende af en stævningsmand (stævnings-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

mandsforkyndelse). Reglerne om forkyndelse ved digital kommunikation, der kom ind i retsplejeloven i 2004, er dog endnu ikke sat i kraft.

Ud over de ovennævnte almindelige forkyndelsesregler indeholder retsplejeloven bl.a. regler om forkyndelse i Statstidende og i udlandet.

2. Adgangen til brevforkyndelse anvendes ikke meget i praksis, formentlig fordi brevforkyndelse kræver modtagerens aktive medvirken for at kunne gennemføres. Postforkyndelse har også haft en begrænset praktisk anvendelse, formentlig fordi postforkyndelse må foretages i dagtimerne, hvor der ofte ikke vil blive truffet nogen hjemme på bopælen.

En betydelig del af det samlede antal forkyndelser sker således ved stævningsmandsforkyndelse, der foretages af enten særlige stævningsmænd eller af politiet.

Domstolsstyrelsen har over for Justitsministeriet oplyst, at stævningsmandsforkyndelse typisk anvendes i alle *civile sager*, hvor stævningen forkyndes for sagsøgte, medmindre en advokat, der repræsenterer sagsøgte, har frafaldet kald og varsel. Domstolsstyrelsen har oplyst, at nogle retter forsøgsvis har forkyndt stævninger med brevforkyndelse, men med begrænsede resultater.

Stævningsmandsforkyndelse anvendes også som altovervejende hovedregel til indkaldelse i *fogedsager*, men flere steder med begrænsede resultater. Domstolsstyrelsen har oplyst, at man ved nogle retter har prøvet at sende et almindeligt brev til skyldneren i stedet for, hvorefter en stor del af skyldnerne rent faktisk er mødt frem i fogedretten i en periode, men erfaringen er, at fremmødeprocenten aftager igen efter en periode. Indkaldelse til møder i fogedretten med anvendelse af brevforkyndelse (hvor skyldneren skal kvittere for modtagelsen) har typisk meget ringe effekt.

I *skifteretterne* anvendes der som udgangspunkt stævningsmandsforkyndelse, når en skyldner indkaldes i anledning af en konkursbegæring. Denne forkyndelsesform er ofte den eneste mulighed på grund af indkaldelsens hastende karakter, men Domstolsstyrelsen har oplyst, at den heller ikke i disse sager altid er effektiv.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at retterne har forskellig praksis med hensyn til indkaldelse i *straffesager*, men alle retter sender et almindeligt

brev i almindelige bødesager, hvor der som udgangspunkt afsiges udeblivelsesdom på dette grundlag, hvis tiltalte ikke møder. Nogle retter har gode erfaringer med at sende et almindeligt brev i sager om overtrædelse af færdselsloven, hvor der nedlægges påstand om andet end bøde, mens andre retter anvender stævningsmandsforkyndelse, herunder forkyndelse ved politiets foranstaltning, for at sikre, at retsmødet kan gennemføres, eller at tiltalte kan anholdes. Domstolsstyrelsen antager, at de fleste retter i tilståelsessager anvender stævningsmands-/politiforkyndelse. I alle domsmandssager sørger anklagemyndigheden for indkaldelse ved politiets foranstaltning.

3. Som det fremgår, anvendes der i dag betydelige ressourcer ved retterne og hos politiet på at få forkyndt indkaldelser mv. i både civile sager og straffesager. Det forekommer endvidere jævnligt, at manglende rettidig forkyndelse medfører omberammelser og udsættelser af retsmøder.

Justitsministeriet har på denne baggrund besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal gennemgå regler og praksis vedrørende forkyndelse. Arbejdsgruppen skal på grundlag heraf vurdere, hvordan forkyndelser kan gennemføres mere effektivt under hensyntagen til retssikkerheden og formålet. Arbejdsgruppen skal endvidere overveje, om forkyndelse bør kunne undlades i flere tilfælde, eventuelt i sammenhæng med mulige ændringer af reglerne om genoptagelse - f.eks. i visse straffesager, hvor der bliver spørgsmål om andre sanktioner end bødestraf.

Det bør overvejes, hvordan man bedst kan fremme anvendelsen af mindre ressourcekrævende forkyndelsesformer end stævningsmandsforkyndelse, herunder om der eventuelt bør indføres nye og mindre ressourcekrævende forkyndelsesmåder som f.eks. telefonisk forkyndelse. Det kan i forbindelse hermed f.eks. også overvejes, om der er behov for at opretholde reglen om, at postforkyndelse ikke kan iværksættes af private uden rettens medvirken.

Det bør bl.a. også overvejes, om stævningsmandsforkyndelse i videre omfang bør kunne ske på arbejdspladsen uden, at der først er forsøgt forkyndelse på bopælen, og om stævningsmanden selv bør kunne få adgang til de personoplysninger m.v., som er nødvendige for at kunne forkynde på arbejdspladsen.

Arbejdsgruppen bedes endelig overveje, om der bør indføres regler om forkyndelse for juridiske personer i retsplejeloven.

I det omfang arbejdsgruppens overvejelser giver anledning til at foreslå ændringer af retsplejeloven eller administrative forskrifter udstedt i medfør heraf, anmodes arbejdsgruppen om at udarbejde udkast hertil.

Arbejdsgruppen skal så vidt muligt afslutte sit arbejde inden udgangen af 2010.

Arbejdsgruppens forslag vil blive forelagt for Retsplejerådet til udtalelse, inden der i givet fald fremsættes lovforslag på området.

4. Arbejdsgruppen har følgende sammensætning:

Formand: Retspræsident Christian Lundblad, Retten i Ålborg (udpeges af Justitsministeriet)

Arbejdsgruppen sammensættes i øvrigt således:

- 1 medlem udpeget efter indstilling af Den Danske Dommerforening
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Dommerfuldmægtigforeningen
- 1 medlem udpeget efter indstilling af HK Landsklubben Danmarks Domstole
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Domstolsstyrelsen
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Landsforeningen af Forsvarsadvokater
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Foreningen af Politidirektører i Danmark
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Foreningen af Statsadvokater
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Politiforbundet
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Stævningsmændenes Landsforening
- 1 medlem udpeget efter indstilling af Skatteministeriet
- 1 medlem udpeget af Justitsministeriet.

Sekretariatsfunktionen varetages af Justitsministeriet.